

Ons nummer: O23.002142

Informatie raad/mededeling college

Onderwerp	Tweede Kamerverkiezingen
Commissie	Doarp, Stêd en Omkriten
Collegebesluit d.d.	17 oktober 2023
Portefeuillehouder	Bauke Dam, Jannewietske de Vries en Marianne Poelman
Team	Projecten
Adviseur	Sietse La Roi

Reden informatieverstrekking actieve informatie van het college

Collegebesluit inzake verkiezingsborden

- in afwijking van het reclamebeleid en op grond van de artikelen 2.10 en artikel 4.15 van de APV overgaan tot het tijdelijk plaatsen van algemene verkiezingsborden in de kernen Arum, Bolsward (2), Easterein, Gauw/Sibrandabuorren, Heeg, Hemelum, Hindeloopen, Hommerts-Jutrijp, Koudum, Makkum, Nijland, Oppenhuizen, Oudega, Raerd, Scharnegoutum, Sneek (3), Stavoren, Witmarsum, Wommels, Workum, Woudsend, IJlst en Zurich, op de bij dit besluit aangegeven locaties;
- in afwijking van het reclamebeleid politieke partijen niet toestaan om sandwichborden langs de openbare weg te plaatsen en daar bomen, hekwerken, lantaarnpalen, verkeersborden of ander straatmeubilair voor te gebruiken.
- De raad middels actieve info te informeren.

Collegebesluit inzake inclusie

- in afwijking van de AVG inwoners met een Wmvoorziening per brief te informeren over het gebruik van stemmallen en stemboxen voor de Tweede Kamer Verkiezingen op 22 november 2023;
- de kosten voor het verzenden van de brief te dekken uit het Project Verkiezingen;
- vervoer naar en van de stembureaus met een stemmal en stembox te faciliteren;
- de kosten voor verkiezingen-vervoer te dekken uit Project Verkiezingen.

Toelichting/achtergrond

1. Verkiezingsborden

Bij alle verkiezingen (lokaal, provinciaal en landelijk) zet de gemeente algemene aanplakborden neer in Sneek, Bolsward en Workum. Hier kunnen deelnemende partijen hun posters op plakken. De regels en voorwaarden die hiervoor gelden staan in het Reclamebeleid van de gemeente. We zien de laatste jaren ,bij verschillende verkiezingen, dat niet alle partijen hier gebruik van maken of dat partijen zich niet houden aan de voorwaarden, bijvoorbeeld als het gaat om het formaat of het niet over posters van anderen plakken. Daarnaast zien we dat inwoners er ook andere posters (bijvoorbeeld promotie voor evenementen) opplakken.

Politieke partijen mogen in verkiezingstijd sandwich- en driehoeksborden plaatsen in de openbare ruimte. Hier wordt veel gebruik van gemaakt. In aanloop naar de verkiezingen in de afgelopen paar jaar zien we een grote toename van vandalisme als het gaat om deze borden: bekladding, vernieling, verplaatsen en dumpen in de natuur.

Tijdens de verkiezingscampagne in 2022 hadden alle deelnemende politieke partijen hier last van.

Een aantal partijen gaf na de verkiezingen ook aan te willen stoppen met het gebruiken van sandwichborden in de gemeente bij volgende verkiezingen. Ze vroegen zich af wat de toegevoegde waarde ervan nog is en benadrukten de vandalismegevoeligheid ervan. Uit een rondvraag na de verkiezingen bleek dat er daarnaast een voorkeur leeft onder de raadsleden voor het inzetten van voorgedrukte verkiezingsborden die door de gemeente zelf worden geplaatst in plaats van de bestaande grote borden waarop partijen hun eigen posters moeten plakken. Hierbij werd ook

aangegeven dat ze dit graag in meer kernen dan alleen de drie grootste plaatsen in de gemeente zouden willen.

Wij hebben op grond hiervan besloten een wijziging van het Reclamebeleid op bovengenoemde twee punten voor te bereiden. Omdat die procedure niet voor de dag van de Verkiezingen is afgerond willen we toch recht doen aan het resultaat van de evaluatie op het onderdeel 'verkiezingsborden'. Daarom hebben we besloten gebruik te maken van de hardheidsclausule in het Reclamebeleid zelf, met bovengenoemd besluit tot gevolg.

Figuur 1 Opmaak verkiezingsborden TK 2023 - gemeente Súdwest-Fryslân

We zullen zoals gebruikelijk de verkiezingen evalueren en betrekken dan ook deze besluitvorming bij die evaluatie.

Inclusie

Het college zet zich in om het stemmen zo toegankelijk mogelijk te maken voor iedereen. Dit jaar heeft de gemeente voor het eerst twee stemmallen en stemboxen tot haar beschikking. Inwoners die blind of slechtziend zijn kunnen met deze hulpmiddelen zelfstandig hun stem uitbrengen. Op de twee locaties waar de stemmallen staan (Oer de Toer in Workum en achter het witte kerkje in Sneek) zal extra begeleiding aanwezig zijn en zijn de locaties prikkelarm ingericht. Inwoners die gebruik willen maken van een stemmal en stembox kunnen via Taxibedrijf v/d Bles een afspraak maken om naar het dichtstbijzijnde stembureau gebracht te worden. Er wordt ook een oefenavond georganiseerd in samenwerking met de Bibliotheek in Sneek, waar inwoners en vrijwilligers kunnen oefenen met het stemmen met een stemmal en stembox. Omdat de doelgroep van blinde/slechtziende mensen veelal via de Wmo ondersteuning ontvangen, heeft het college de keuze gemaakt om de gegevens vanuit de Wmo-voorziening te gebruiken om inwoners te informeren. Alle inwoners die een Wmo-voorziening ontvangen, krijgen een brief met informatie over het stemmen en stemmen met een stemmal en stembox.

Bijlage(n)

1. Locaties verkiezingsborden.

